

Voor het HEVO-Magazine van de HEVO Seniorenvereniging Rosmalen is onze collega Tanja Scheurer geïnterviewd door Tonny van Raaij. Dit is gepubliceerd in de editie van maart 2021.

Wat is slechtheid eigenlijk?

Slechtheid houdt in dat je een lage gezichtsscherpte hebt, een verkleind gezichtsveld ervaart of overgevoelig bent voor licht. Je ziet bijvoorbeeld donkere vlekken of je kunt alleen zien wat recht voor je staat. Bij de meeste slechtheid mensen verergeren de klachten of symptomen. Met het ouder worden, neemt de kans op slechtheid toe. Drie kwart van de slechtden/blinden is ouder dan 65 jaar. De belangrijkste oorzaken van visusproblemen op oudere leeftijd zijn maculadegeneratie, glaucoom, staar en suikerziekte. Soms is een goede behandeling mogelijk, zoals vervanging van de ooglen bij staar, maar vaak zijn de behandelmogelijkheden door de oogarts beperkter en gericht op voorkomen van verergering van de klacht, niet op genezing of verbetering.

Hoe bepalend is slechtheid voor het dagelijks leven van ouderen?

Slechtheid is van invloed op alle aspecten van je leven. Van niet goed kunnen bedienen van telefoon of magnetron, het niet kunnen lezen van etiketten, de krant, de ondertiteling op tv. Tot niet goed kunnen pinnen, moeilijk naar buiten

gaan waardoor het sociaal contact minder wordt, enzovoort. Het wordt dan steeds moeilijker om de eigen regie over het leven te houden. Het leidt ook tot misverstanden: 'Ze had moeite met pinnen en betalen omdat ze niet ziet, maar snel wegfietsen kan ze als de beste'. Slechtheid zijn is heel individueel: 'Oma wordt 80 jaar en gaat met familie uit eten. Ze krijgt een plaats aan het hoofd van de tafel want dan kan ze alles goed overzien. Maar daar zit ze juist te ver weg van iedereen en ziet ze amper wat er in de schalen op tafel zit.'

Wat voor hulpmiddelen zijn er?

Eerst moet vastgesteld worden welke individuele kenmerken een slechtheid heeft. Afhankelijk daarvan zijn er allerlei hulpmiddelen mogelijk. Er kan bijvoorbeeld gekeken worden naar licht en verlichting en inrichting van het huis. Niet alleen de lichtsterkte en de lichtinval maar ook de contrasten (donkere tafel dan wit servies) zijn belangrijk. Belangrijke hulpmiddelen zijn ook het sprekend horloge, Google home en een voorleesapparaat. Bij dit laatste kun je bladen gedrukte tekst onder het apparaat leggen. De tekst wordt dan voorgelezen. De ICT-oplossingen worden steeds belangrijker. Daarnaast zijn er de meer bekende hulpmiddelen zoals een aangepaste

bril, loeplamp, loepscherm, Daisy-speler en de Bibliotheek van Passend lezen.

Wat is de rol van Visio?

Visio is een expertisecentrum gespecialiseerd in het ondersteunen van mensen met een visuele beperking. Onderzoeken, adviseren, wonen, logeren en dagbesteding zijn kerntaken. De Vlasborch in Vught is een woonvorm en dagbestedingscentrum voor slechtziende ouderen.

Individueel advies op maat?

Als je je aanmeldt voor ondersteuning volgt een kort telefonisch intakegesprek. Het is belangrijk dat er een diagnose van de oogarts is. Dat is het startpunt. Dan volgt een afspraak voor een huisbezoek van een zelfstandigheidsadviseur/ergotherapeut. Deze onderzoekt wat je nog wel en niet zelf kunt en waar de problemen zitten. Afhankelijk daarvan wordt samen een ondersteuningsplan met hulpmiddelen vastgesteld. Heel belangrijk is dat je ook in het gebruik van de hulpmiddelen wordt getraind. Het komt nogal eens voor dat een

betrokken familielid bijvoorbeeld een loeplamp koopt en uitlegt maar dat de slechtziende er in de praktijk toch te weinig mee uit de voeten kan. Het meenemen van de mensen om de cliënt heen is heel belangrijk.

Kan iedereen contact met jou opnemen?

Ja, iedereen kan contact opnemen met Visio: 088 – 586 15 00. In de praktijk wordt vaak doorverwezen door huisarts, oogarts of maatschappelijk werk.

Zit dit in het basispakket van de ziektekostenverzekering?

Jazeker, kleine handloepjes en dergelijke worden niet vergoed maar alle specifieke hulpmiddelen die de zelfstandigheidsadviseur/ergotherapeut voorschrijft, worden door de meeste verzekeraars vergoed. De adviseur dient de aanvragen ook voor je in.

Je werkt nu 20 jaar in deze branche. Wat is je het meest bijgebleven?

Dat er voor mensen een wereld opengaat en dat ze veel meer kunnen dan zij en hun omgeving hadden gedacht. Dat ze zelf de regie over het leven weer in handen kunnen nemen en zoveel meer activiteiten kunnen gaan ontplooiën. Dat geeft voldoening, dan heb ik mijn werk goed gedaan.